

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ
Кафедра економіки, обліку і оподаткування

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання *розрахункової роботи*
для здобувачів вищої освіти
освітнього ступеня «*бакалавр*»
галузі знань *07 «Управління та адміністрування»*
спеціальності *071 «Облік і оподаткування»*
всіх форм навчання

Обговорено і рекомендовано
на засіданні кафедри економіки,
обліку і оподаткування
Протокол №11
від 28 серпня 2023 року

Чернігів 2023

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ: методичні вказівки до виконання розрахункової роботи для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» всіх форм навчання / Укл.: Клименко Т.В. Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2023. 39 с.

Укладач: **Клименко Тетяна Вікторівна,**
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування
НУ «Чернігівська політехніка»

Відповідальний за випуск: **Дерій Жанна Володимирівна,**
доктор економічних наук, професор, завідувач
кафедри економіки, обліку і оподаткування
НУ «Чернігівська політехніка»

Рецензент: **Гливенко Валентина Василівна,**
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування
НУ «Чернігівська політехніка»

ВСТУП

В умовах розвитку національної економіки та впливу негативних чинників на функціонування суб'єктів господарювання, ускладнюються завдання з прийняття якісних управлінських рішень. Опанування аналітичного інструментарію оцінювання ефективності управління ресурсами та аналізу фінансового стану підприємства дозволяє фахівцям розвивати економічне мислення, навчитися сприймати економічні процеси, які відбуваються на підприємствах, з урахуванням їх галузевих особливостей, виробляти рекомендації, що дозволять мінімізувати негативний вплив факторів і реалізувати резерви подальшого розвитку.

Мета вивчення навчальної дисципліни «Економічний аналіз за видами діяльності» полягає у формуванні в майбутніх фахівцях системи знань, умінь та навичок щодо проведення аналітичних досліджень підприємств, враховуючи галузеві особливості їх діяльності, виявлення резервів підвищення ефективності їх функціонування та обґрунтування рекомендацій щодо зміцнення фінансового стану та напрямів подальшого розвитку.

Основним завданням вивчення дисципліни «Економічний аналіз за видами діяльності» є формування у здобувачів вищої освіти здібностей: використовувати сучасний інструментарій для вирішення стандартних аналітичних завдань у рамках факторного, прогнозного та порівняльного видів аналізу підприємств і організацій різних видів економічної діяльності, оцінювати їх фінансовий стан з метою виявлення ризиків і можливих резервів його зміцнення; здійснювати збір, аналіз та обробку даних, необхідних для вирішення завдань поточного та стратегічного управління підприємств і організацій різних видів економічної діяльності, проводити повне обґрунтування висновків за результатами проведених розрахунків.

У підсумку, здобувач вищої освіти має *знати*: основні поняття курсу; особливості аналізу господарської діяльності підприємств різних видів економічної діяльності; інформаційну базу, яку використовують в економічному аналізі; методи та способи аналізу господарської діяльності підприємств різних видів економічної діяльності; ключові показники господарської діяльності підприємств, враховуючи галузеву специфіку, та їх взаємозв'язки; методіку пошуку резервів підвищення ефективності діяльності підприємства та принципи обґрунтування управлінських рішень.

Крім того, здобувач вищої освіти має *вміти*: визначати основні завдання, об'єкти та порядок проведення аналізу за напрямами залежно від галузевих особливостей діяльності; використовувати на практиці методи оцінки результатів господарської діяльності підприємств різних видів економічної діяльності; виявляти причинно-наслідкові зв'язки економічних явищ і процесів; ідентифікувати можливі ризики погіршення фінансово-економічного стану підприємства; виконувати розрахунки та робити відповідні висновки із загальної оцінки фінансового стану підприємства за даними фінансової та статистичної звітності; оцінювати резерви виробництва; розробляти заходи з використання виявлених резервів; пропонувати альтернативні управлінські рішення щодо підвищення ефективності діяльності підприємств.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПОРЯДКУ ВИКОНАННЯ РОЗРАХУНКОВОЇ РОБОТИ

Виконання розрахункової роботи забезпечує закріплення теоретичних знань і набуття практичних навичок з дисципліни «Економічний аналіз за видами діяльності», зокрема, в частині проведення аналітичного дослідження ефективності діяльності підприємства та оцінки його фінансового стану з урахуванням галузевих особливостей, а також у виявленні резервів і розробці пропозицій щодо їх покращення.

Успішне виконання розрахункової роботи передбачає ґрунтовне і творче вивчення здобувачем вищої освіти літературних джерел, нормативних документів і практичних матеріалів з теми дослідження. Для підбору літературних джерел доцільно звернутися до Наукової бібліотеки НУ «Чернігівська політехніка», Електронного репозитарію НУ Чернігівська політехніка», Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського, Національного репозитарію академічних тестів, репозитаріїв інших ЗВО. Крім підручників і навчальних посібників, слід обов'язково ознайомитися з матеріалами фахових економічних видань.

У ході подальших консультацій здобувач вищої освіти уточнює з викладачем коло невирішених питань, що підлягають вивченню, а також усуває недоліки в роботі, на які вказує викладач.

За зміст розрахункової роботи, правильність і достовірність наведених даних відповідає здобувач вищої освіти – її автор.

Виконана здобувачем вищої освіти розрахункова робота перевіряється в 10-денний термін викладачем, який дає рецензію виконаній роботі.

При оцінюванні розрахункової роботи враховуються: її зміст, правильність виконання розрахунків, ступінь самостійності, оригінальність висновків і пропозицій, якість використовуваного матеріалу, а також рівень грамотності (загальний і професійний), дотримання вимог щодо оформлення та посилання на запозичені джерела. Рецензент визначає неточності та помилки у розрахунковій роботі, а, за потреби, вказує, що слід доопрацювати. Рецензія закінчується висновком: чи може розрахункова робота бути допущена до захисту.

Остаточна оцінка виставляється за якістю та підсумками захисту виконаної розрахункової роботи, яка повинна бути захищена до початку екзаменаційної сесії. Захищена розрахункова робота є однією з підстав для допуску здобувача вищої освіти до складання екзамену з відповідної дисципліни.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ РОЗРАХУНКОВОЇ РОБОТИ

Обсяг розрахункової роботи складає 20-25 сторінок формату А4.

На *титульному аркуші* обов'язково необхідно зазначити; назви ЗВО, кафедри, варіант, курс, спеціальність, ОПП, прізвище та ініціали здобувача вищої освіти, науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали викладача, а також місто, в якому розташований ЗВО, рік виконання розрахункової роботи (**Додаток А**).

У *змісті* наводиться повний перелік усіх складових частин роботи із зазначенням усіх структурних елементів розрахункової роботи, а також сторінок, на яких вони починаються (**Додаток Б**).

У *вступі* обґрунтовується важливість аналітичного дослідження ефективності діяльності підприємства відповідного виду економічної діяльності, визначається мета, завдання, об'єкт і предмет дослідження.

Мета дослідження полягатиме не тільки в оцінці ефективності діяльності підприємства та його фінансового стану, а й у виявленні ризиків і можливих резервів його зміцнення, нарощування економічного потенціалу. Завдання розкривають мету дослідження та визначені в рамках кожного варіанту.

Об'єктом дослідження може бути ефективність діяльності підприємства та рівень його фінансового стану. Предметом дослідження можна визначити сукупність теоретичних, методичних і практичних аспектів оцінки ефективності діяльності підприємства та його фінансового стану. Об'єкт і предмет дослідження уточнюються з урахуванням галузевої приналежності підприємства.

Аналітична частина передбачає проведення аналізу господарської діяльності підприємства залежно від виду економічної діяльності на основі вихідних даних.

При виконанні розрахункової роботи оцінюють ступінь виконання плану (завдань) за показниками, які характеризують діяльність підприємства; визначають відхилення фактично досягнутих показників від планових або даних минулого періоду; досліджують динаміку та тенденції зміни показників; виконуються аналітичні розрахунки кількісного виміру впливу основних факторів на відхилення фактичних показників від базисних (еталонних), а також **наприкінці аналітичної частини робляться узагальнюючі висновки за результатами проведеного дослідження**. У процесі виконання розрахункової роботи слід використовувати різні методи аналізу: порівняння, деталізація підсумкових показників, групування, ряди динаміки, індекси, балансовий метод, методи факторного аналізу, метод середніх величин, таблиці, графіки тощо.

Рекомендується при здійсненні розрахунків використовувати інструменти програми Excel.

За результатами виконаного аналізу мають бути обґрунтовані *пропозиції*, спрямовані на усунення виявлених ризиків, проблем у діяльності підприємства, реалізація яких сприятиме покращенню економічних показників роботи підприємства та його фінансового стану. Необхідно запропонувати заходи із забезпечення найповнішої реалізації внутрішньогосподарських резервів підвищення ефективності використання матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, а також попередження негативного впливу ризиків на економічну діяльність підприємства.

Запропоновані автором розрахункової роботи заходи підвищення ефективності діяльності підприємства та покращення його фінансового стану повинні бути логічним продовженням аналітичного розділу. Ці заходи мають бути конкретними та економічно обґрунтованими.

Обов'язковим елементом аналітичної роботи є **висновки**, які узагальнюють результати проведеного дослідження, наведених як в аналітичній частині, так і в розділі практичних рекомендації. Висновки мають відповідати тільки тому матеріалу, що викладений у роботі (не запозичується у інших акторів).

Вони наводяться як підсумковий матеріал у вигляді коротко сформульованих окремих тез (положень). Помилковим при написанні висновків є те, що, замість формулювання результатів досліджень, зазначається, що робилося в розрахунковій роботі і вже висвітлено в основному змісті. Висновки мають відповідати завданням, які визначені автором у вступі розрахункової роботи.

У список використаних джерел варто включати не тільки цитовані та згадані джерела, але й ті, з якими здобувач вищої освіти ознайомився в процесі виконання роботи. Літературу розміщують у алфавітному порядку з дотриманням вимог ДСТУ 8302:2015 при її оформленні. Дані про джерела наводяться мовою оригіналу. Для розрахункової роботи рекомендується не менше 15 найменувань джерел, які мають включати: нормативно-правові акти (за наявності), навчальні посібники, підручники, монографії, статті в наукових фахових виданнях, тези конференцій, збірники публікацій та ін. Не допускається використання та наведення у списку використаних джерел публікацій з сайтів, де представлені готові роботи для здобувачів вищої освіти.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ РОЗРАХУНКОВОЇ РОБОТИ

Робота має бути написана літературною українською мовою, викладена науковим стилем з дотриманням усталених термінів і терміносполучень. Не допускається використання спрощеного або публіцистичного стилю або надто складних словесних конструкцій, відступів від загальноприйнятої термінології. Не можна скорочувати слова, крім загальноприйнятих.

Розрахункова робота повинна бути оформлена у форматі А4 (210x297 мм).

Текст роботи друкується через 1-інтервал, шрифт – Times New Roman, розмір шрифту – **14 pt**. Слід дотримуватися таких розмірів полів: верхнє – **25 мм**, нижнє – **20 мм**, лівє – **30 мм**, правє – **10 мм**. Абзацний відступ повинен бути однаковим впродовж усього тексту і дорівнювати п'яти знакам (**1,25 см**).

Текст аналітичної частини роботи поділяють на розділи.

Заголовки структурних частин роботи «ЗМІСТ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ», а також заголовки розділів друкують великими літерами посередині до тексту. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Перенесення слів у заголовку не допускається.

Кожну структурну частину розрахункової роботи треба починати з нової сторінки, при цьому на попередньому аркуші повинно бути не менше 1/2 сторінки тексту.

Відстань між заголовком розділу та наступним текстом має дорівнювати одному міжрядковому інтервалу.

Числові інтервали не розривають, також не відривають цифри від одиниць виміру, ініціали не відривають від прізвища, «і» не відривають від «т. ін.» (для цього використовують комбінацію клавіш «Ctrl» + «Shift» + «Пробіл»).

Перед тире та після нього мають бути пропуски. Після лапок і дужок, які закриваються, повинні бути пропуски. Не допускається використання подвійного тире («—»).

Сторінки розрахункової роботи слід нумерувати арабськими цифрами, додержуючись наскрізної нумерації впродовж усього тексту. Номер сторінки проставляється у **правому верхньому куті** шрифтом **Times New Roman 12 pt** на відстані 10 мм від верхнього та правого країв аркуша без крапки в кінці.

Титульний аркуш включається до загальної нумерації сторінок, але номер сторінки на ньому **не представляється**. Ілюстрації та таблиці, розміщені на окремих сторінках, включаються до загальної нумерації сторінок.

Ілюстрації позначають словом «*Рисунок*» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації в межах розділу, між якими ставиться крапка. Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією.

Ілюстрації (рисунок, діаграми, графіки, схеми) варто розташовувати безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. Кожна ілюстрація має відповідати тексту, а текст – ілюстрації. **На всі ілюстрації повинні бути посилання в роботі**. Якщо ілюстрації створені не автором роботи, необхідно давати посилання на джерело (у квадратних дужках [ ]), з якого запозичена ілюстрація. Назви рисунків (схем, графіків, діаграм) розташовують під ілюстрацією (наприклад, *Рисунок 1.2 – Динаміка показників ефективності використання основних засобів підприємства*).

Відстань від тексту до ілюстрації і від ілюстрації до тексту – один рядок (приблизно 10 мм), якщо ілюстрація вбудовується у структуру тексту, тобто розташована не на окремій сторінці. Оформлення ілюстрацій необхідно виконувати з розрахунком на те, що вони повинні бути достатньо простими для сприйняття, з одного боку, та нести максимум інформації – з іншого.

Назва ілюстрації розташовується симетрично до тексту (по ширині з абзацом 1,25 см).

Цифровий матеріал, як правило, повинен оформлятися у вигляді *таблиць*. Таблицю розміщують після першої згадки про неї в тексті таким чином, щоб її можна було читати без повороту аркуша або з поворотом за годинниковою стрілкою.

Кожна таблиця повинна мати назву. Назву не підкреслюють. Назва має бути короткою, інформативною та такою, що відображає загальний зміст таблиці (наприклад, *Таблиця 1.2 – Динаміка обсягу товарної продукції сільськогосподарського підприємства*). Назву таблиці розміщують по ширині з абзацним відступом 1,25 см над таблицею.

Перед словом «Таблиця» та після самої таблиці слід пропускати один рядок. Зміст самої таблиці може бути оформлений через **1,0** інтервал, шрифт – **Times New Roman**, розмір шрифту – від **10-14 pt**.

Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш. Під час переносу частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» та її номер вказують один раз над першою частиною таблиці. Над другою та наступними частинами по ширині (абзац – 1,25 см) пишуть слова «Продовження таблиці» та вказують номер (наприклад, *Продовження таблиці 1.2*). Над останньою частиною таблиці пишуть слова «Кінець таблиці» та вказують номер (наприклад, *Кінець таблиці 1.2*).

При перенесенні таблиці на іншу сторінку необхідна нумерація колонок на першій та її повторювання на наступних сторінках. Заголовки граф таблиці починають із великої літери, а підзаголовки – з малої, якщо вони складають одне речення із заголовком.

У розрахунковій роботі *формули* та *рівняння* слід розташовувати безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині сторінки.

Перед та після кожної формули або рівняння повинно бути залишено по одному вільному рядку (приблизно 10 мм).

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони подані у формулі. Значення кожного символу та числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок

пояснення починають зі слова «де» без двокрапки і без абзацу з маленької літери. Формули і рівняння у тексті роботи (за винятком формул і рівнянь, наведених у додатках) слід нумерувати порядковою нумерацією в межах розділу. Номер формули або рівняння складається з номера розділу і порядкового номера формули або рівняння, відокремлених крапкою, наприклад, формула (1.3) – третя формула першого розділу. Номер формули або рівняння зазначають на рівні формули (рівняння) в дужках у крайньому правому положенні в рядку.

У ході написання розрахункової роботи необхідно давати *посилання* на джерела, матеріали або окремі результати з яких наводяться автором. Такі посилання дозволяють відшукати наукові роботи та перевірити достовірність відомостей про цитування матеріалу, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його зміст, мову тексту, обсяг. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли в них є наявний матеріал, який не включено до останнього видання.

Посилання в тексті розрахункової роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком джерел, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «у працях [1–7]» або «у роботах [5, с. 87-89; 7, с. 7-9]».

Посилання на ілюстрації розрахункової роботи вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад, «рис. 1.4». Посилання на формули вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад «у формулі (1.2)». На всі таблиці повинні бути посилання в тексті, при цьому слово «таблиця» у повторних посиланнях в тексті можна писати скорочено, наприклад: «у табл. 1.3».

Переліки за потреби можуть бути наведені всередині розділів. Перед переліком ставиться двокрапка. Перед кожною позицією переліку слід ставити дефіс, малу літеру української абетки або арабське число з дужкою.

Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічний опис використаних джерел. Бібліографічний опис джерел складають відповідно до вимог ДСТУ 8302:2015.

У цьому розділі наводяться використані нормативно-правові акти, навчальні та наукові джерела з досліджуваної проблеми. У перелік включають усі джерела, на які були посилання в тексті розрахункової роботи або які автор розрахункової роботи опрацював при її виконанні. Список використаних джерел розташовують в алфавітному порядку.

Нумерують список використаних джерел арабськими цифрами із крапкою. Рекомендована загальна кількість позицій у переліку використаної літератури має бути не меншою ніж 15 джерел. Приклад оформлення списку використаних джерел наведено наприкінці цих методичних вказівок в однойменному розділі.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РОЗРАХУНКОВОЇ РОБОТИ

Критеріями оцінювання розрахункової роботи здобувачів вищої освіти є:

- використання необхідних наукових джерел (навчальних посібників, підручників, наукових статей тощо);
- дотримання відповідних умов посилання на використані джерела;
- змістовність та актуальність викладених в роботі матеріалів;
- самостійність виконання роботи;
- додержання вимог щодо виконання розрахункової роботи;
- рівень відповідей на захисті розрахункової роботи.

Критерії оцінки враховують якість виконання завдань, їх повноту і правильність, а також індивідуальні здібності здобувачів вищої освіти в управлінні знаннями (диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання), застосуванні законів, методів, принципів до вирішення конкретної практичної ситуації, прогнозуванні результатів від здійснених дій.

Для підсумкового оцінювання розрахункової роботи застосовується *15-бальна шкала*.

Робота може бути оцінена на «*відмінно*» (12-15 балів) у тому разі, якщо в ній міститься аналіз проблеми, розрахунки та обґрунтування рішень із покращення діяльності суб'єкта господарювання. Розрахункова робота виконана на високому рівні, представлені повні розв'язки завдань й зроблені ґрунтовні висновки за результатами аналізу. Виконані всі вимоги до оформлення роботи.

Оцінка «*добре*» (8-11 балів) виставляється у тому разі, якщо в роботі недостатньо обґрунтовані пропозиції автора із покращення економічної діяльності. Розрахункова робота виконана, але мають місце окремі недоліки непринципового характеру: допущені незначні помилки при формулюванні термінів, категорій, наявні незначні арифметичні помилки у розрахунках або неточно зроблені висновки. Інші вимоги, які були перелічені в попередньому пункті, виконані.

Оцінка «*задовільно*» (1-7 бали) виставляється у тому разі, якщо робота не містить обґрунтованих рекомендацій із покращення діяльності підприємства. Розрахункова робота виконана менш ніж на 50% вірно, або допущені неточності у розрахунках та формулюванні висновків, на захисті здобувач вищої освіти продемонстрував поверхневі знання з теми дослідження, не зміг впевнено та чітко відповісти на запитання. Є зауваження до оформлення роботи.

Робота оцінюється на «*незадовільно*» (0 балів) та повертається на доопрацювання, якщо автором виконано менше 50% завдань, при цьому відсутні аналіз результатів розрахунків, висновки та пропозиції; у розрахунках допущені грубі помилки; наявні порушення вимог до оформлення роботи; на захисті здобувач показав незнання щодо виконаних завдань, не зміг відповісти на поставлені запитання, що може вказувати на порушення академічної доброчесності (несамостійне виконання розрахункової роботи).

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИБОРУ ВАРІАНТУ ЗАВДАННЯ

Кожен здобувач вищої освіти має виконати практичне завдання, що передбачає економічний аналіз підприємств різних видів діяльності згідно розподілу, наведеного в таблиці. Варіант обирається відповідно до номеру здобувача вищої освіти у списку групи. Проте, здобувач вищої освіти, за погодженням із викладачем, може змінити варіант, враховуючи його наукові інтереси.

Таблиця 1 – Розподіл практичних завдань за варіантами

Варіант	Порядковий номер здобувача у списку групи						
	1	5	9	13	17	21	25
<i>Варіант 1. Аналіз діяльності торговельного підприємства</i>	1	5	9	13	17	21	25
<i>Варіант 2. Аналіз діяльності будівельного підприємства</i>	2	6	10	14	18	22	26
<i>Варіант 3. Аналіз діяльності автотранспортного підприємства</i>	3	7	11	15	19	23	27
<i>Варіант 4. Аналіз діяльності сільськогосподарського підприємства</i>	4	8	12	16	20	24	28

При оформленні розрахункової роботи нумерацію таблиць необхідно уточнити: вона буде двозначна:

перша цифра – номер розділу (перший розділ є аналітичний розділ, де представлені результати комплексного дослідження ефективності діяльності підприємства та його фінансового стану; другий розділ – практичний розділ, де представлені рекомендації, спрямовані на усунення виявлених ризиків, проблем у діяльності підприємства, реалізація яких сприятиме покращенню економічних показників роботи підприємства та його фінансового стану;

друга цифра – номер таблиці в межах конкретного розділу.

На кожну таблицю має бути посилання в тексті, після кожної таблиці повинен бути наведений аналіз показників за результатами розрахунків у відповідності до поставлених завдань.

Здобувач вищої освіти має уточнити вихідні дані розрахункової роботи, враховуючи його номер у списку групи. Наприклад, якщо номер здобувача вищої освіти у списку в групі 26, то до значення показника, поряд з яким вказано «+n», необхідно додати 26; або ж, якщо вказано «+(10×n)», необхідно 10 помножити на 26 і додати до вихідного значення показника 260.

У таблиці, яка містить динаміку відносних показників фінансового стану підприємства, здобувач вищої освіти може розширити перелік цих показників.

У разі, коли при розрахунку наявності власних оборотних коштів виявиться їх нестача, назву показника необхідно вказати як «Нестача власних оборотних коштів, тис. грн», при цьому коефіцієнти, де задіяні ВОК, не розраховуються.

ЗАВДАННЯ РОЗРАХУНКОВОЇ РОБОТИ

Варіант 1. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

На основі вихідних даних:

- 1) оцінити динаміку товарообороту досліджуваного підприємства (табл. 1.1);
- 2) проаналізувати виконання плану товарообороту (табл. 1.2), ритмічність та рівномірність задоволення попиту покупців у звітному році;
- 3) визначити швидкість обороту товарів та дослідити її зміни в звітному році в порівнянні з базисним роком у результаті змін обсягу товарообороту і середніх товарних запасів (табл. 1.3). Розрахувати час обороту товарів і розмір вивільнених або вкладених коштів у результаті зміни оборотності товарів. Вивчити вплив на зміну товарообороту: середніх товарних запасів та швидкості їх обороту;
- 4) оцінити ефективності використання трудових ресурсів і вивчити її вплив на зміну обсягу товарообороту з урахуванням зміни структури облікового складу й виробітку на одного продавця (табл. 1.4). Визначити вплив основних факторів на зміну продуктивності праці працівників торговельного підприємства (табл. 1.5);
- 5) проаналізувати ефективність використання основних засобів торговельного підприємства (табл. 1.6) на основі показників їх віддачі та фондоозброєності. Оцінити зміну товарообороту за рахунок зміни віддачі основних засобів та їх середньорічної вартості, а також вплив на віддачу основних засобів фондоозброєності і продуктивності праці (табл. 1.7);
- 6) оцінити динаміку валового прибутку (табл. 1.8), визначити вплив на зміну його суми таких факторів: зміна обсягу товарообороту та середнього рівня валового прибутку (табл. 1.9);
- 7) проаналізувати динаміку та структуру майна і джерел фінансування підприємства (табл. 1.10-1.11), оцінити вплив факторів на них;
- 8) розрахувати та оцінити рівень основних показників фінансового стану підприємства (табл. 1.12), визначити рівень ймовірності банкрутства підприємства на основі дискримінантної моделі;
- 9) за результатами розрахунків зробити відповідні висновки і пропозиції.

Таблиця 1.1 – Динаміка товарообороту торговельного підприємства за 2019-2023 роки

Роки	Товарооборот, тис. грн	Абсолютний приріст, тис. грн		Темп росту, %		Темп приросту, %	
		базисн.	ланцюг.	базисн.	ланцюг.	базисн.	ланцюг.
1-й рік	15000 + n	-	-	-	-	-	-
2-й рік	15500 + n						
3-й рік	15200 + n						
4-й рік	16000 + n						
5-й рік (звітний)	17000 + n						

Таблиця 1.2 – Аналіз товарообороту торговельного підприємства за звітний рік у розрізі кварталів

Квартали	Товарооборот, тис. грн		Абсол. відхил., тис. грн	Відносне відхил., %	Виконання плану, %
	За планом	Фактично			
I	3900	3950			
II	4300	4500			
III	4500	4350			
IV	4100	4200 + n			
Усього за рік					

Таблиця 1.3 – Динаміка показників ділової активності торговельного підприємства за досліджуваний період

Показники	Базисний рік	Звітний рік	Абсол. відхил.	Темп росту, %
Товарооборот, тис. грн	16000 + n	17000 + n		
Середні запаси товарів, тис. грн	3600 + n	4200 + n		
Середній одноденний товарооборот, грн				
Коефіцієнт оборотності, обороти				
Тривалість одного обороту, днів				

Таблиця 1.4 – Динаміка показників продуктивності праці працівників торговельного підприємства за досліджуваний період

Показники	Базисний рік	Звітний рік	Абсол. відхил.	Темп росту, %
Обсяг товарообороту, тис. грн	16000 + n	17000 + n		
Середньооблікова чисельність працівників, осіб, у тому числі:				
- продавців	15 11	18 12		
Відпрацьовано продавцями за рік:				
людино-днів	2640	2856		
людино-годин	21120	21420		
Питома вага продавців у складі працівників підприємства, %				
Середньорічна продуктивність праці одного працівника, грн				
Продуктивність праці одного продавця:				
- середньорічна				
- середньодобова				
- середньогодинна				
Середня тривалість робочого дня продавця, год.				

Таблиця 1.5 – Оцінка впливу факторів на зміну товарообороту та продуктивності праці працівників підприємства

Фактори	Розрахунок	Розмір впливу
<i>Зміна обсягу товарообороту (тис. грн), у тому числі за рахунок зміни:</i>		
- чисельності працівників підприємства		
- питомої ваги продавців у складі працівників підприємства		
- продуктивності праці одного продавця підприємства		
<i>Зміна середньорічної продуктивності праці одного працівника торговельного підприємства (грн), у тому числі за рахунок зміни:</i>		
- питомої ваги продавців у складі працівників підприємства		
- кількості відпрацьованих одним продавцем днів		
- тривалості робочого дня продавця		
- середньогодинного виробітку одного продавця		

Таблиця 1.6 – Динаміка показників ефективності використання основних засобів торговельного підприємства за досліджуваний період

Показники	Базисний рік	Звітний рік	Абсолютне відхилення	Темп росту, %
Обсяг товарообороту, тис. грн	16000 + n	17000 + n		
Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн,	930	900		
у тому числі:				
- активної частини	660	690		
Віддача основних засобів, грн				
Віддача активної частини основних засобів, грн				
Питома вага вартості активної частини основних засобів, %				
Фондоозброєність				

Таблиця 1.7 – Оцінка впливу факторів на зміну товарообороту та віддачі основних засобів торговельного підприємства

Фактори	Розрахунок	Розмір впливу
<i>Зміна обсягу товарообороту (тис. грн), у тому числі за рахунок зміни:</i>		
- середньорічної вартості основних засобів		
- віддачі основних засобів		
<i>Зміна віддачі основних засобів (грн), у тому числі за рахунок зміни:</i>		
- фондоозброєності		
- продуктивності праці одного працівника		

Таблиця 1.8 – Динаміка показників ефективності діяльності торговельного підприємства за досліджуваний період

Показники	Базисний рік	Звітний рік	Абсолютне відхилення	Темп приросту, %
Обсяг товарообороту, тис. грн	16000 + n	17000 + n		
Податки, які сплачуються з доходу від реалізації, тис. грн	3100	3300		
Чистий дохід від реалізації, тис. грн				
Собівартість реалізованих товарів, тис. грн	9400	11200		
Валовий прибуток, тис. грн				
Рівень валового прибутку, %				

Таблиця 1.9 – Оцінка впливу факторів на зміну валового прибутку торговельного підприємства

Фактори	Розрахунок	Розмір впливу, тис. грн
<i>Зміна обсягу суми валового прибутку, в тому числі за рахунок зміни:</i>		
- обсягу товарообороту		
- рівня валового прибутку		

Таблиця 1.10 – Динаміки складу та структури майна підприємства протягом досліджуваного періоду

Стаття активу	Вартість, тис. грн станом на кінець:		Питома вага, %		Відхилення (+, -)		
	базисного року	звітного року	базисний рік	звітний рік	абсол., тис. грн	відн., %	у питомій вазі, %
1. Необоротні активи							
1.1. Основні засоби (залишкова вартість)	1050	750					
- знос	680	510	-	-			-
1.2. Довгострокова дебіторська заборгованість	850	720					
1.3. Інші необоротні активи	630	660					
2. Оборотні активи							
2.1. Запаси	4050	4350					
2.2. Дебіторська заборгованість	650	1020					
2.3. Грошові кошти	640	370					
Усього майна							

Таблиця 1.11 – Динаміки складу та структури джерел фінансування підприємства протягом досліджуваного періоду

Стаття пасиву	Обсяг, тис. грн станом на кінець:		Питома вага, %		Відхилення (+, -)		
	базисного року	звітного року	базисний рік	звітний рік	абсол., тис. грн	відн., %	у питомій вазі, %
1. Власний капітал:							
1.1. Зареєстрований капітал	750	750					
1.2. Резервний капітал	320	320					
1.3. Нерозподілений прибуток	1530	1210					
2. Поточні зобов'язання:							
2.1. Короткострокові кредити банків	1750	2620					
2.2. Поточна кредиторська заборгованість	3520	2970					
Усього джерел							

Таблиця 1.12 – Динаміка фінансових показників підприємства протягом досліджуваного періоду

Показники	На кінець базисного року	На кінець звітнього року	Абсолютне відхилення
<i>Показники ліквідності</i>			
Обсяг власних оборотних коштів, тис. грн			
Коефіцієнт абсолютної ліквідності			
Коефіцієнт проміжної ліквідності			
Коефіцієнт покриття			
<i>Показники фінансової стійкості</i>			
Коефіцієнт автономії			
Коефіцієнт фінансового ризику			
Коефіцієнт маневреності власного капіталу			
Коефіцієнт накопиченого зносу			
Коефіцієнт співвідношення оборотних і необоротних активів			

Варіант 2. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

На основі вихідних даних:

- 1) проаналізувати основні показники динаміки обсягу будівельно-монтажних робіт (табл. 2.1). Розрахувати середньорічний темп росту обсягу будівельно-монтажних робіт;
- 2) дослідити показники використання робочого часу та продуктивності праці, визначити відхилення від плану (табл. 2.2). Оцінити вплив факторів на середньорічну продуктивність праці одного робітника будівельної організації (табл. 2.3);
- 3) розрахувати показники ефективності використання будівельних машин і механізмів у звітному році та порівняти з їх рівнем у першому році (табл. 2.4);
- 4) оцінити ефективність використання екскаваторів при виконанні плану земляних робіт (табл. 2.5) та розрахувати вплив факторів на зміну обсягу таких робіт (табл. 2.6);
- 5) проаналізувати склад та структуру собівартості будівельних робіт (табл. 2.7) та виявити резерви її скорочення;
- 6) проаналізувати динаміку та структуру майна і джерел фінансування підприємства (табл. 2.8-2.9), зміну його фінансових результатів (табл. 2.10), оцінити вплив факторів на них;
- 7) розрахувати та оцінити рівень основних показників фінансового стану підприємства (табл. 2.11), визначити рівень ймовірності банкрутства підприємства на основі дискримінантної моделі;
- 8) за результатами розрахунків зробити відповідні висновки і пропозиції.

Таблиця 2.1 – Динаміка обсягу будівельно-монтажних робіт

Роки	Обсяг будівельно-монтажних робіт, тис. грн	Абсолютний приріст, тис. грн		Темп росту, %		Темп приросту, %	
		базисний	ланцюговий	базисний	ланцюговий	базисний	ланцюговий
1-й рік	82 460 + (10×n)						
2-й рік	83 720 + (10×n)						
3-й рік	86 740 + (10×n)						
4-й рік	85 570 + (10×n)						
5-й рік (звітний)	86 440 + (10×n)						

Таблиця 2.2 – Показники продуктивності праці працівників будівельної організації за звітний рік

Показники	План	Факт	Абсолютне відхилення	Виконання плану, %
1	2	3	4	5
1. Обсяг будівельно-монтажних робіт, виконаних власними силами (у фактичних цінах), тис. грн	85400+(10×n)	86440+(10×n)		
2. Середньооблікова чисельність працівників, осіб	120	116		
- у т.ч. робітників	93	90		
3. Питома вага робітників у загальній чисельності працівників, %				

Кінець таблиці 2.2

1	2	3	4	5
4. Загальна кількість відпрацьованих робітниками людино-днів	22320	21870		
5. Загальна кількість відпрацьованих робітниками людино-годин, тис. люд.-годин	178560	170586		
6. Середня кількість днів, відпрацьованих одним робітником				
7. Середня кількість годин, відпрацьованих одним робітником				
8. Середня тривалість робочого дня, годин				
9. Середньорічна продуктивність праці одного працівника, грн				
10. Середня продуктивність праці одного робітника, грн:				
- середньорічна				
- середньоденна				
- середньогодинна				

Таблиця 2.3 – Оцінка впливу факторів на зміну середньорічної продуктивності праці одного робітника будівельної організації в звітному році

Фактор	Розрахунок	Розмір впливу, грн
<i>Зміна середньорічної продуктивності праці одного робітника, в тому числі за рахунок зміни:</i>		
- середньої кількості днів, відпрацьованих одним робітником		
- середньої тривалості робочого дня		
- середньогодинної продуктивності праці робітника		

Таблиця 2.4 – Динаміка показників ефективності використання будівельних машин і механізмів за досліджуваний період

Показники	Фактично		Абсол. відхил.	Темп росту, %
	базисний рік	звітний рік		
1	2	3	4	5
1. Загальна кількість машино-днів:	10585	11315		
- перебування в господарстві	2961	3298		
- у роботі	7540	7905		
- у ремонті та очікуванні ремонту	84	112		
2. Відпрацьовано машинами машино-годин	82940	94860		
3. Середньоспискова кількість машин	29	31		

Кінець таблиці 2.4

1	2	3	4	5
4. Середня кількість днів, відпрацьованих однією машиною за рік				
5. Середня кількість годин, відпрацьованих однією машиною за рік				
6. Середня кількість годин, відпрацьованих однією машиною за добу				
7. Коефіцієнт технічної готовності				
8. Коефіцієнт випуску				
9. Наявність виробничих основних засобів на початок року, тис. грн	$18150+(10 \times n)$	$16430+(10 \times n)$		
10. Наявність виробничих основних засобів на кінець року, тис. грн	$16430+(10 \times n)$	$15710+(10 \times n)$		
11. Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн				
12. Чистий дохід від продажу будівельних робіт, тис. грн	$85570+(10 \times n)$	$86440+(10 \times n)$		
13. Прибуток від продажу будівельних робіт, тис. грн	$25870+(10 \times n)$	$19840+(10 \times n)$		
14. Рентабельність основних засобів, %				
15. Віддача основних засобів, грн				
16. Фондоємність, грн				

Таблиця 2.5 – Показники використання екскаваторів будівельною організацією в звітному році

Показники	План	Факт	Абсол. відх.
Середньоспиксова кількість машин	10	9	
Відпрацьовано машино-днів	2600	2178	
Відпрацьовано машино-годин	26000	26136	
Обсяг земляних робіт, тис. м ³	1540	1864	
Виробіток за один день, м ³			
Виробіток за одну годину, м ³			
Середня тривалість роботи за добу, годин			
Кількість днів, відпрацьованих однією машиною за рік			

Таблиця 2.6 – Оцінка впливу факторів на зміну обсягу земляних робіт, виконаних екскаватором у звітному році

Фактор	Розрахунок	Розмір впливу, тис. м ³
<i>Зміна обсягу земельних робіт, виконаних екскаватором, у тому числі за рахунок зміни:</i>		
- середньоспиксової кількості машин		
- кількості днів, відпрацьованих однією машиною за рік		
- середньої тривалості роботи однієї машини за добу		
- середньогодинного виробітку		

Таблиця 2.7 – Аналіз складу і структури собівартості будівельних робіт за елементами витрат у звітному році

Елементи	Обсяг, тис. грн		Відхилення		Питома вага, %		
	план	факт	абсол., тис. грн	віднос., %	план	факт	Відхилення
Матеріальні витрати	29000	33400					
Витрати на оплату праці	17600	19100					
Відрахування на соціальні заходи	3800	4200					
Амортизація	7400	7600					
Інші витрати	1900	2100					
Усього							-

Таблиця 2.8 – Динаміки складу та структури майна підприємства протягом досліджуваного періоду

Стаття активу	Вартість, тис. грн станом на кінець:		Питома вага, %		Відхилення (+, -)		
	базисного року	звітного року	базисний рік	звітний рік	абсол., тис. грн	відн., %	у питомій вазі, %
1. Необоротні активи							
1.1. Основні засоби (залишкова вартість)	17280	16700					
- знос	10670	10720	-	-			-
1.2. Нематеріальні активи	60	70					
1.3. Незавершені капітальні інвестиції	850	720					
1.4. Довгострокові фінансові інвестиції	630	960					
2. Оборотні активи							
2.1. Запаси	10560	13550					
2.2. Дебіторська заборгованість	2650	3050					
2.3. Грошові кошти	820	680					
Усього майна							

Таблиця 2.9 – Динаміки складу та структури джерел фінансування підприємства протягом досліджуваного періоду

Стаття пасиву	Обсяг, тис. грн станом на кінець:		Питома вага, %		Відхилення (+, -)		
	базисного року	звітнього року	базисний рік	звітний рік	абсол., тис. грн	відн., %	у питомій вазі, %
1. Власний капітал:							
1.1. Зареєстрований капітал	5400	5400					
1.2. Резервний капітал	900	900					
1.3 Нерозподілений прибуток	1530	1210					
2. Поточні зобов'язання:							
2.1. Короткострокові кредити банків	4500	4590					
2.2. Поточна кредиторська заборгованість	20520	23630					
Усього джерел							

Таблиця 2.10 – Динаміка фінансових результатів підприємства

Показники	Обсяг, тис. грн		Абсол. відхил., тис. грн	Темп росту, %
	базисний рік	звітний рік		
Чистий дохід від реалізації продукції	85570+(10×n)	86440+(10×n)		
Собівартість реалізованої продукції	59700	66400		
Валовий прибуток (збиток)				
Інші доходи від операційної діяльності	850	640		
Адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати	4880	5160		
Фінансовий результат від операційної діяльності				
Інші фінансові доходи	490	380		
Фінансові витрати	1280	1350		
Фінансовий результат до оподаткування				
Чистий прибуток				

Таблиця 2.11 – Динаміка фінансових показників підприємства протягом досліджуваного періоду

Показники	На кінець базисного року	На кінець звітнього року	Абсолютне відхилення
<i>Показники ліквідності</i>			
Обсяг власних оборотних коштів, тис. грн			
Коефіцієнт абсолютної ліквідності			
Коефіцієнт проміжної ліквідності			
Коефіцієнт покриття			
<i>Показники фінансової стійкості</i>			
Коефіцієнт автономії			
Коефіцієнт фінансового ризику			
Коефіцієнт накопиченого зносу			
Коефіцієнт співвідношення оборотних і необоротних активів			

Варіант 3. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ АВТОТРАНСПОРТНОГО ПІДПРИЄМСТВА

На основі вихідних даних:

1) проаналізувати основні показники динаміки обсягу надання транспортних послуг (табл. 3.1). Розрахувати середньорічний темп росту обсягу наданих транспортних послуг;

2) проаналізувати ефективність використання трудових ресурсів автотранспортного підприємства (табл. 3.2); оцінити вплив факторів на зміну обсягу наданих послуг з перевезення вантажів (табл. 3.3);

3) оцінити ефективність використання основних виробничих засобів автотранспортного підприємства (табл. 3.4); кількісно виміряти вплив факторів на зміну обсягу наданих транспортних послуг і віддачу основних виробничих засобів (табл. 3.5);

4) проаналізувати витрати палива на 1 ткм на основі даних таблиці 3.6 та оцінити вплив на них факторів (табл. 3.7).

5) проаналізувати динаміку та структуру майна і джерел фінансування підприємства (табл. 3.8-3.9), визначити рівень ліквідності його балансу (табл. 3.10);

6) дослідити зміну фінансових результатів діяльності підприємства (табл. 3.11), оцінити вплив факторів на них;

7) розрахувати та оцінити рівень основних показників фінансового стану підприємства (табл. 3.12), визначити рівень ймовірності банкрутства підприємства на основі дискримінантної моделі;

8) за результатами розрахунків зробити відповідні висновки і пропозиції.

Таблиця 3.1 – Динаміка обсягу наданих транспортних послуг

Роки	Обсяг транспортних послуг, тис. грн	Абсолютний приріст, тис. грн		Темп росту, %		Темп приросту, %	
		базис-ний	ланцю-говий	базис-ний	ланцю-говий	базис-ний	ланцю-говий
1-й рік	37480 + (10×n)						
2-й рік	37900 + (10×n)						
3-й рік	38910 + (10×n)						
4-й рік	38520 + (10×n)						
5-й рік (звітний)	39810 + (10×n)						

Таблиця 3.2 – Динаміка показників ефективності використання трудових ресурсів АТП

Показники	План	Факт	Абсолютне відхилення	Виконання планових завдань, %
1	2	3	4	5
Обсяг наданих послуг з перевезення вантажів, тис. грн	37860	39810		
Чисельність працівників, осіб, з них:	52	55		
- водіїв	36	38		
Загальна кількість відпрацьованих усіма водіями:				
- людино-днів				
- людино-годин				

Кінець таблиці 3.2

1	2	3	4	5
Кількість відпрацьованих одним водієм днів	260	258		
Тривалість робочого дня, годин	8	7,5		
Середня кількість годин, відпрацьованих одним водієм				
Середньорічна продуктивність праці, грн/ос.:				
- одного працівника				
- одного водія				
Середньоденна продуктивність праці одного водія, грн				
Середньогодинна продуктивність праці одного водія, грн				

Таблиця 3.3 – Оцінка впливу факторів на зміну обсягу наданих транспортних послуг

Фактори	Розрахунок	Розмір впливу, тис. грн
<i>Зміна обсягу наданих транспортних послуг, у тому числі за рахунок зміни:</i>		
- чисельності водіїв		
- середньої кількості днів, відпрацьованих за рік одним водієм		
- тривалості робочого дня		
- середньогодинної продуктивності праці водія		

Таблиця 3.4 – Динаміка показників ефективності використання основних виробничих засобів АТП

Показники	План	Факт	Абсолютне відхилення	Виконання плану, %
Обсяг наданих транспортних послуг, тис. грн	37860	39810		
Середньорічна вартість основних виробничих засобів, тис. грн, у тому числі:	8750	9150		
- транспортних засобів	6825	7220		
Віддачі основних виробничих засобів, грн, у тому числі:				
- транспортних засобів				
Фондомісткість основних виробничих засобів, грн, у тому числі:				
- транспортних засобів				
Фондоозброєність водіїв, тис. грн				

Таблиця 3.5 – Оцінка впливу факторів на зміну обсягу наданих транспортних послуг

Фактор	Розрахунок	Розмір впливу, тис. грн
<i>Зміна обсягу наданих транспортних послуг, у тому числі за рахунок зміни:</i>		
- середньорічної вартості виробничих основних засобів		
- віддачі виробничих основних засобів		
<i>Зміна віддачі виробничих основних засобів, у тому числі за рахунок зміни:</i>		
- продуктивності праці водіїв		
- фондоозброєності водіїв		

Таблиця 3.6 – Вихідні дані для аналізу витрат палива на 1т-км

Показники	План	Факт	Абсолютне відхилення	Виконання плану, %
Витрати палива на 1 км пробігу, л	0,165	0,215		
Середня вантажопідйомність автомобіля, т	5,5	5,3		
Коефіцієнт використання вантажопідйомності	0,96	0,94		
Коефіцієнт використання пробігу	0,77	0,73		
Витрати палива на 1 т-км, л/т-км				

Таблиця 3.7 – Оцінка впливу факторів на зміну витрат палива на 1 ткм

Фактор	Розрахунок	Розмір впливу, л/ткм
<i>Зміна обсягу витрат палива на 1 ткм, у тому числі за рахунок зміни:</i>		
- витрат палива на 1 км пробігу		
- середньої вантажопідйомності автомобіля		
- коефіцієнту використання вантажопідйомності		
- коефіцієнту використання пробігу		

Таблиця 3.8 – Динаміки складу та структури майна підприємства протягом досліджуваного періоду

Стаття активу	Вартість, тис. грн станом на кінець:		Питома вага, %		Відхилення (+, -)		
	базисного року	звітнього року	базисний рік	звітний рік	абсол., тис. грн	відн., %	у питомій вазі, %
1. Необоротні активи							
1.1. Основні засоби (залишкова вартість)	9940	10670					
- знос	6950	7680	-	-			-
1.2. Нематеріальні активи	80	60					
1.3. Незавершені капітальні інвестиції	850	720					
2. Оборотні активи							
2.1. Запаси	2920	3150					
2.2. Дебіторська заборгованість	1650	1980					
2.3. Грошові кошти	820	680					
Усього майна							

Таблиця 3.9 – Динаміки складу та структури джерел фінансування підприємства протягом досліджуваного періоду

Стаття пасиву	Обсяг, тис. грн станом на кінець:		Питома вага, %		Відхилення (+, -)		
	базисного року	звітнього року	базисний рік	звітний рік	абсол., тис. грн	відн., %	у питомій вазі, %
1. Власний капітал:							
1.1. Зареєстрований капітал	6500	6500					
1.2. Резервний капітал	850	1120					
1.3. Нерозподілений прибуток	1280	1040					
2. Поточні зобов'язання:							
2.1. Короткострокові кредити банків	2150	2560					
2.2. Поточна кредиторська заборгованість	5480	6040					
Усього джерел							

Таблиця 3.10 – Аналітичний баланс для оцінки ліквідності балансу підприємства

Активи	Станом на кінець року, тис. грн		Пасиви	Станом на кінець року, тис. грн		Платіжний надлишок (+) або нестача (-), тис. грн		Відсоток покриття зобов'язань	
	базисний рік	звітний рік		базисний рік	звітний рік	баз. рік (2-5)	звіт. рік (3-6)	баз. рік (2/5*100)	звіт. рік (3/6*100)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Високоліквідні А1			Найбільш термінові П1						
Середньоліквідні А2			Короткострокові П2						
Низьколіквідні А3			Довгострокові П3						
Важколіквідні А4			Постійні П4						
БАЛАНС			БАЛАНС						

Таблиця 3.11 – Динаміка фінансових показників підприємства протягом досліджуваного періоду

Показники	На кінець базисного року	На кінець звітнього року	Абсолютне відхилення
<i>Показники ліквідності</i>			
Обсяг власних оборотних коштів, тис. грн			
Коефіцієнт абсолютної ліквідності			
Коефіцієнт проміжної ліквідності			
Коефіцієнт покриття			
<i>Показники фінансової стійкості</i>			
Коефіцієнт автономії			
Коефіцієнт фінансового ризику			
Коефіцієнт накопиченого зносу			
Коефіцієнт співвідношення оборотних і необоротних активів			

Варіант 4. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

На основі вихідних даних:

1) оцінити виконання плану виробництва валової та товарної продукції сільськогосподарського підприємства (табл. 4.1), визначити вплив факторів на обсяг товарної продукції (табл. 4.2);

2) проаналізувати виконання плану з виробництва продукції рослинництва (табл. 4.3), що займають найбільшу частку в структурі валової продукції, та оцінити вплив факторів на кожен вид продукції (табл. 4.4);

3) оцінити рівень забезпеченості основними засобами сільгосппідприємства (табл. 4.5), а також вплив ефективності використання основних засобів на обсяг валової сільгосппродукції (табл. 4.6);

4) проаналізувати ефективність діяльності тракторного парку (табл. 4.7) та визначити вплив факторів на обсяг робіт, виконаних з його допомогою (табл. 4.8);

5) проаналізувати динаміку та структуру майна і джерел фінансування підприємства (табл. 4.9-4.10), оцінити вплив факторів на них;

6) розрахувати та оцінити рівень основних показників фінансового стану підприємства (табл. 4.11), визначити рівень ймовірності банкрутства підприємства на основі дискримінантної моделі;

7) за результатами розрахунків зробити відповідні висновки і пропозиції.

Таблиця 4.1 – Аналіз виконання плану виробництва валової і товарної продукції сільського господарства в звітному році

Показники	План	Факт	Відхилення	
			абсол.	відн., %
Валова продукція сільського господарства в порівняних цінах, тис. грн, у тому числі:				
- продукція рослинництва	36100	34310		
- продукція тваринництва	25200	28460		
Питома вага окремих видів продукції у валовій продукції сільського господарства, %:	100,0	100,0		
- продукція рослинництва				
- продукція тваринництва				
Валова сільськогосподарська продукція у цінах реалізації, тис. грн	$81700+(10*n)$	$83530+(10*n)$		
Товарна продукція у цінах реалізації, тис. грн	57600	62700		
Товарність, %				

Таблиця 4.2 – Оцінка впливу факторів на обсяг товарної продукції сільгосппідприємства

Фактор	Розрахунок	Розмір впливу, тис. грн
<i>Зміна обсягу товарної продукції, в тому числі за рахунок зміни:</i>		
- обсягу виробництва продукції		
- рівня товарності		

Таблиця 4.3 – Виконання плану виробництва окремих видів сільськогосподарської продукції

Показники	План	Факт	Абсолютне відхилення
<i>Озима пшениця</i>			
Посівна площа, га	350+n	310+n	
Урожайність, ц/га	42,0	41,4	
Валовий збір, ц			
Валовий збір з фактичної площі при плановій урожайності, ц	-		-
<i>Картопля</i>			
Посівна площа, га	420+n	445+n	
Урожайність, ц/га	160,0	164,0	
Валовий збір, ц			
Валовий збір з фактичної площі при плановій урожайності, ц	-		-
<i>Кукурудза</i>			
Посівна площа, га	330+n	350+n	
Урожайність, ц/га	65,0	52,4	
Валовий збір, ц			
Валовий збір з фактичної площі при плановій урожайності, ц	-		-

Таблиця 4.4 – Оцінка впливу факторів на обсяг виробництва продукції рослинництва

Фактор	Розрахунок	Розмір впливу, ц
<i>Загальна зміна обсягу виробництва озимої пшениці, в тому числі за рахунок зміни:</i>		
- площі посівів		
- урожайності		
<i>Загальна зміна обсягу виробництва картоплі, в тому числі за рахунок зміни:</i>		
- площі посівів		
- урожайності		
<i>Загальна зміна обсягу виробництва кукурудзи, в тому числі за рахунок зміни:</i>		
- площі посівів		
- урожайності		

Таблиця 4.5 – Аналіз забезпечення підприємства основними засобами

Показник	Базисний рік	Звітний рік	Абсолютне відхилення	Темп росту, %
Середньорічна вартість основних виробничих засобів, тис. грн	20260	21195		
Середньооблікова чисельність робітників, чол.	120	134		
Площа сільськогосподарських угідь, га	1350	1415		
Фондозабезпеченість, грн				
Фондоозброєність, грн				
Віддача основних засобів, грн				

Таблиця 4.6 – Оцінка впливу факторів на обсяг валової сільгосппродукції

Фактор	Розрахунок	Розмір впливу, тис. грн
<i>Загальна зміна обсягу валової сільськогосподарської продукції (в порівняних цінах), у тому числі за рахунок зміни:</i>		
- середньорічної вартості основних виробничих засобів		
- віддачі основних засобів		

Таблиця 4.7 – Аналіз ефективності діяльності тракторного парку протягом досліджуваного періоду

Показник	Базисний рік	Звітний рік	Абсолютне відхилення	Темп росту, %
Обсяг тракторних робіт, ет. га	4260	4610		
Середньорічна кількість тракторів	12	16		
Відпрацьовано в середньому трактором за рік:				
- днів	113	116		
- змін	172	164		
- годин	1290	1148		
Коефіцієнт змінності				
Середня тривалість зміни				
Виробіток одного трактора, ет. га:				
- середньорічний				
- середньозмінний				
- середньогодинний				

Таблиця 4.8 – Аналіз впливу факторів на обсяг виконаних робіт тракторним парком

Фактор	Розрахунок	Розмір впливу, ет. га
<i>Зміна обсягу виконаних робіт тракторним парком, всього, в тому числі за рахунок зміни:</i>		
- середньорічної кількості тракторів		
- кількості відпрацьованих днів одним трактором		
- тривалості зміни		
- коефіцієнта змінності		
- середньогодинного виробітку одного трактора		

Таблиця 4.9 – Динаміки складу та структури майна підприємства протягом досліджуваного періоду

Стаття активу	Вартість, тис. грн станом на кінець:		Питома вага, %		Відхилення (+, -)		
	базисного року	звітнього року	базисний рік	звітний рік	абсол., тис. грн	відносне, %	у питомій вазі, %
1. Необоротні активи							
1.1. Основні засоби (залишкова вартість)	25840	27520					
- знос	13950	17060	-	-			-
1.2. Нематеріальні активи	40	50					
1.3. Незавершені капітальні інвестиції	1650	840					
1.4. Довгострокові біологічні активи	1670	1940					
2. Оборотні активи							
2.1. Запаси	7670	8210					
2.2. Поточні біологічні активи	860	1280					
2.3. Дебіторська заборгованість	2940	3280					
2.4. Грошові кошти	650	580					
Усього майна							

Таблиця 4.10 – Динаміки складу та структури джерел фінансування підприємства протягом досліджуваного періоду

Стаття пасиву	Обсяг, тис. грн станом на кінець:		Питома вага, %		Відхилення (+, -)		
	базисного року	звітного року	базисний рік	звітний рік	абсол., тис. грн	відн. %	у питомій вазі, %
1. Власний капітал:							
1.1. Зареєстрований капітал	6800	6800					
1.2. Додатковий капітал	3400	6200					
1.3 Нерозподілений прибуток	890	1140					
2. Довгострокові зобов'язання							
2.1. Цільове фінансування	5400	6500					
3. Поточні зобов'язання:							
3.1. Короткострокові кредити банків	4500	5590					
3.2. Поточна кредиторська заборгованість	20330	23970					
Усього джерел							

Таблиця 4.11 – Динаміка фінансових показників підприємства протягом досліджуваного періоду

Показники	На кінець базисного року	На кінець звітного року	Абсолютне відхилення
<i>Показники ліквідності</i>			
Обсяг власних оборотних коштів, тис. грн			
Коефіцієнт абсолютної ліквідності			
Коефіцієнт проміжної ліквідності			
Коефіцієнт покриття			
<i>Показники фінансової стійкості</i>			
Коефіцієнт автономії			
Коефіцієнт фінансового ризику			
Коефіцієнт накопиченого зносу			
Коефіцієнт співвідношення оборотних і необоротних активів			

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Адамська І.Є. Аналіз підходів та методів оцінки вартості будівельних підприємств. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Економічні науки*. 2020. Вип. 38. С. 87-91. URL: <http://surl.li/cujjr>
2. Адлер О.О. Роль та особливості організаційно-інформаційного забезпечення аналізу господарської діяльності сучасного підприємства. *Ефективна економіка*. 2020. №12. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/12_2020/77.pdf
3. Адлер О.О., Лесько О.Й. Аналіз господарської діяльності : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2019. 115 с.
4. Аналіз господарської діяльності : навчальний посібник / [за заг. ред. І.В. Сіменко, Т.Д. Косової. Київ: "Центр учбової літератури", 2013. 384 с.
5. Аналіз фінансового стану будівельної організації: монографія / С.С. Савенко, В.І. Савенко, С.І. Доценко, О.Ю. Чертков, С.П. Пальчик, І.А. Шарова, Д.Я. Кислюк, Ю.В. Орлик, І.І. Бондар. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 96 с.
6. Антипіна О.В., Неділько А.А., Скорін Ю.І. Порівняльний аналіз сучасних методів прогнозування економічних показників торговельного підприємства. *Системи обробки інформації*. 2020. Вип. 1. С. 26-31. URL: <http://surl.li/arydu>
7. Багацька К.В., говорушко Т.А., Шеремет О.О. Фінансовий аналіз: підручник. Київ: НУХТ, 2014. 320 с.
8. Биба В.В., Міняйленко І.В., Теницька Н.Б. Аналіз підприємницької діяльності : навч. посіб. для студентів першого рівня вищої освіти усіх форм навчання. Полтава : ПолтНТУ, 2019. 182 с.
9. Близнюк А. О. Аналіз загроз економічній безпеці підприємствам транспортної галузі. *Економіка транспортного комплексу*. 2022. Вип. 40. С. 35-43.
10. Бозуленко О. Я. Організація торгівлі : навчальний посібник [для студ. вищ. навч. закл.]. Чернівці : ЧТЕІ КНТЕУ, 2021. 240 с.
11. Вакульчик О. М., Протасова Є.В., Нечаєва А.А. Фінансовий результат підприємства: економічна сутність, особливості визначення та аналізу. *Бізнес-навігатор*. 2019. Вип. 1. С. 162-168.
12. Власюк Н.І. Комплексне оцінювання фінансового стану підприємства на основі показників ліквідності. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 9. С. 357-362.
13. Волкова Н. А., Подвальна Н. Е., Семенова К. Д. Економічний аналіз: навч. посіб. Одеса: ППЦ «Белка». 2020. 240 с.
14. Гладюк М.П. Особливості економічного аналізу інформації консолідованої фінансової звітності корпорацій. *Молодий вчений*. 2020. № 2(2). С. 310-314. URL: <http://surl.li/aruoo>
15. Гончаренко Н. Г. Прийняття обґрунтованих управлінських рішень на підставі економічного аналізу господарської діяльності підприємств. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2020. Вип. 30. С. 52-54.
16. Горбачова О. М., Купіч Б.В. Аналіз фінансового стану підприємства. *Причорноморські економічні студії*. 2020. Вип. 50(2). С. 96-99.
17. Грицаєнко Г. І., Грицаєнко М. І. Аналіз господарської діяльності : навчальний посібник. Мелітополь: Люкс, 2021. 260 с.
18. Губар Л.С. Економіка будівництва : навч. посіб. Київ: Аграрна освіта, 2014. 560 с.
19. Даценко Г., Коцеруба Н., Крупельницька І., Кудирко О., Лобачева І. Аналіз господарської діяльності: навч. посіб. Вінниця: Київ. нац. торг.-екон. ун-т. Вінниц. торг.-екон. ін-т, 2021. 416 с.
20. Дмитрієв І.А., Левченко Я.С. Транспортне підприємство: навч. посіб. Харків: ФОП Бровін О.В., 2018. 308 с.
21. Дмитрієв І.А., Іванілов О.С., Шевченко І.Ю., Кирчата І.М. Економіка підприємств автомобільного транспорту: навч. посіб. для самост. роботи та поточного контролю знань студентів ЗВО / Х.: ФОП Бровін О.В., 2018. – 308 с.
22. Економіка будівельного підприємства : підручник / авт. кол.: Т.О. Окландер, І.А. Педько, О.Л. Камбур [та ін.]. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 363 с.
23. Економіка і бізнес: підручник / за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника, д.е.н., проф. О. І. Карінцевої. Суми: Університетська книга, 2021. 316 с.

24. Економіка та організація торговельних підприємств: практикум. Навч. посібник / М.В. Семикіна, Л.Д. Запірченко, С.С. Матієнко та ін.; за наук. ред. д.е.н., проф. Семикіної М.В. Кропивницький: Видавець Лисенко В.Ф., 2020. 212 с.
25. Економічний аналіз за видами діяльності: навч. посібник. /Н.А. Волкова, Р.М. Волчек, О.М. Гайдаєнко та ін. Одеса: ОНЕУ, Кримполіграфпапір. 2018. 181с.
26. Економічний аналіз: Конспект лекцій для здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійної програми «Менеджмент» галузь знань 07У правління та адміністрування спеціальності 073 Менеджмент денної та заочної форми навчання/ уклад. С. В. Буснюк. Луцьк: Технічний фаховий коледж Луцького НТУ, 2020. 118 с.
27. Економічний аналіз: нав. посіб. / М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М.І. Горбатюк та ін.; за ред. акад. НАНУ, проф. М.Г. Чкмаченка. Київ: КНЕУ, 2015. 556 с.
28. Економічний аналіз: навч. посіб. / Н.А. Волкова, Р.М. Волчек, О.М. Гайдаєнко та ін.; за ред. Волкової Н.А. Одеса: ОНЕУ. 2015. 310 с.
29. Економічний аналіз: підручник для студ. економ. спец. вищ. навч. закл. / Мошенський С.З., Олійник О.В. та ін.; за ред. д.е.н. Ф.Ф. Бутинця. 3-те вид., доп. і перероб. Житомир : ПП «Рута», 2010. 720 с.
30. Єгорова О.В., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник Ю.М. Економічний аналіз: навч. посіб. Полтава : РВВД ПДАА, 2018. 290 с.
31. Кваско А.В., Передерієнко Н.І. Аналіз фінансово-економічної діяльності поліграфічних підприємств: підручник. Київ: КПІ ім. І. Сікорського», 2017. 381 с
32. Кіндрацька Г.І., Загородній А.Г., Кулиняк Ю.І. Аналіз господарської діяльності : підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. 320 с.
33. Клименко Т.В. Методичні підходи до оцінювання ризиків підприємством. *Бухгалтерський облік, оподаткування, аналіз і аудит: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку* : тези доп. VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Чернігів, 25 листоп. 2022 р.). Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2022. 138 с. С. 63-65.
34. Клименко Т.В., Беляков С.В. Наукові підходи до оцінювання кадрового потенціалу підприємства. *Перспективи розвитку бухгалтерського обліку, аудиту, оподаткування та фінансів в умовах євроінтеграції* : тези доповідей учасників Всеукр. наук.-практ. Інтернет-конф., 22 трав. 2023 р. Миколаїв : МНАУ, 2023. 272 с. С.153-156.
35. Клименко Т.В., Мельникович Н.С. Аналітичне забезпечення управління платоспроможністю підприємства. *Юність науки – 2023: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства* : збірник тез Міжнар. наук.-практ. конф студентів, аспірантів і молодих вчених (м. Чернігів, 26-27 квіт. 2023 р.). Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2023. С. 170-172.
36. Клименко Т.В., Буряк А.П. Дослідження розвитку транспортної галузі Чернігівської області. *Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аудиту, оподаткування та аналізу в умовах міжнародної інтеграції*: збірник матеріалів Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (17-18 листоп. 2021 року, Херсон, ХНТУ) / ред. кол. Сарапіна О.А. та ін. Херсон: Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2021. 361 с. С. 288-291.
37. Клименко Т.В., Скрінник О.Я. Сучасний стан та перспективи розвитку туристичної галузі на регіональному рівні. *Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аудиту, оподаткування та аналізу в умовах міжнародної інтеграції*: збірник матеріалів Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (17-18 листоп. 2021 року, Херсон, ХНТУ) / ред. кол. Сарапіна О.А. та ін. Херсон: Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2021. 361 с. С. 285-287.
38. Коваленко О. В., Сотченко Ю.К., Дерев'янка А.А. Методи аналізу фінансово-економічної діяльності підприємства. *Вісник Дніпропетровського науково-дослідного інституту судових експертиз Міністерства юстиції України. Економічні науки.* 2020. Вип. 1. С. 29-36.
39. Ковальчук Т.М., Вергун А.І. Аналіз фінансового стану підприємств за видами економічної діяльності. *Вісник ХДУ Серія Економічні науки.* 2020. №38. С. 96-99. URL: <http://surl.li/aryec>
40. Кодекс України з процедур банкрутства: Закон України від 18 жовт. 2018 р. №2597-VIII. URL: <http://surl.li/aqvux>
41. Кондратенко Н.О., Великих К.О. Фінансовий аналіз : конспект лекцій для студ. бакалавріату усіх форм навчання спец. 281 «Публічне управління та адміністрування». Харків : ХНУМГ ім. Бекетова, 2020. 166 с.

42. Корецька С.О., Познаховський В.А., Карпан Т.С. Аналіз виробничо-економічної діяльності автотранспортного підприємства: навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2013. 158 с.
43. Костюк В.О. Методика аналітичного моделювання і факторного аналізу продуктивності виробничого устаткування. *Комунальне господарство міст. Серія : Економічні науки*. 2020. Т. 5. С. 96-102. URL: <http://surl.li/aruov>
44. Кравченко М.В., Ященко В.В. Методичні підходи та теоретичні аспекти обліково-аналітичного забезпечення системи фінансово-економічної безпеки. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент*. 2019. Вип. 35. С. 67-72. URL: <http://surl.li/aruos>
45. Кремень О.І., Мосійчук Р.Л., Кремень В.М. Комплексний аналіз ефективності управління активами підприємства. *Бізнес Інформ*. 2019. № 8. С. 202-210.
46. Кривов'язюк І.В. Економічна діагностика: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 456 с.
47. Кубіній Н. Ю., Данайканич О.В., Кубіній В.В. Методичні аспекти аналізу доходу підприємства. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Економіка*. 2020. Вип. 1. С. 97-102.
48. Купалова Г.І., Мурована Т.О. Теорія економічного аналізу : практикум. Київ: «Освіта України», 2014. 640 с.
49. Лесюк А.С. Комплексний аналіз фінансового стану та прогнозування ймовірності банкрутства сільськогосподарських підприємств: дис. на здоб. наук. ступ. д-ра філос. зі спец. 051 «Економіка». Полтава: ПДАА, 2021. 392 с.
50. Лисенко А.М. Складові елементи методики аналізу фінансової звітності малого підприємства. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія : Економіка і управління*. 2020. Т. 31(70), № 4(2). С. 119-125. URL: <http://surl.li/arupa>
51. Мазур Н.А., Семенець І.В., Лопашук І.А. Економіка торговельного підприємства : навч. посібник.. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 192 с.
52. Малярець Л. М., Гринько П.О. Аналітичне забезпечення аналізу ефективності експортно-імпортової діяльності підприємства. *Проблеми економіки*. 2019. №1. С. 208-216.
53. Мельниченко О.В. Роль економічного аналізу в оцінці фінансової безпеки підприємства. *Вісник ХНАУ. Серія : Економічні науки*. 2019. № 2. С. 26-31.
54. Мельник М. А. Сучасні аспекти аналізу організаційно-технічного рівня підприємства. *Вісник Східноукраїнського національного університету ім. Володимира Даля*. 2020. №2. С. 54-57.
55. Методика проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану неплатоспроможних підприємств та організацій: затв. наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій від 27 черв. 1997 року №81. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-97#Text>
56. Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства: затв. Наказом М-ва економіки України від 19 січ. 2006 року №14 (у ред. наказу М-ва економіки України від 26 жовт. 2010 року №1361). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0014665-06#Text>
57. Мішеніна Н.В., Мішеніна Г.А., Ярова І.Є, Економічний аналіз : навч. посіб. / Сум. держ. ун т. Суми, 2014. 305 с.
58. Міщук Г.Ю., Джигар Т.М., Шишкіна О.О. Економічний аналіз: навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2017. 156 с.
59. Мулик Т.О., Федоришина Л.І. Організація аналітичної роботи в сільськогосподарських підприємствах: навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2020. 236 с.
60. Нікола С.О. Фінанси підприємств : навч. посіб. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2020. 206 с.
61. Обліково-аналітичне і організаційно-правове забезпечення діяльності аграрних підприємств: монографія / Р.Ф. Бруханський, М.К. Пархомець, П.Р. Пуцентейло [та ін.]. Тернопіль: Крок, 2015. 300 с.
62. Оболенцева Л.В., Давидов Є.О. Методичні підходи до аналізу і вимірювання економічної результативності діяльності підприємств. *Комунальне господарство міст. Серія : Економічні науки*. 2023. Т.2. С. 14-18.
63. Олійник Т.Г., Мельник І.О., Горобченко О.А. Економіка аграрного виробництва : курс лекцій. Миколаїв : МНАУ, 2019. 105 с.

64. Організація та управління пасажирськими перевезеннями: підручник / Маруніч В.С., Шморгун Л.Г. та ін.; за ред. доц. В.С. Маруніч, проф. Л.Г. Шморгуна. Київ: Міленіум, 2017. 528 с.
65. Основи економічного аналізу : навч.-метод. посібник / В.М. Микитюк, Т.М. Паламарчук, О.П. Русак [та ін.]; за ред. В. М. Микитюка. Житомир: Рута, 2018. 440 с.
66. Отенко В.І., Іванієнко В.В., Азаренков Г.Ф. Теорія економічного аналізу: навчальний посібник. Харків: ВД «ШЖЕК», 2015. 344 с.
67. Павелко О.В. Факторний аналіз фінансових результатів діяльності будівельних підприємств: методика та особливості проведення. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки*. 2020. Вип. 1. С. 168-187. URL: <http://surl.li/aryfd>
68. Павелко О.В. Функції та принципи економічного аналізу фінансових результатів будівельних підприємств як інструменти забезпечення якості аналізу. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки*. 2019. Вип. 4. С. 182-199. URL: <http://surl.li/aryfa>
69. Павлік І. Модель організації економічного аналізу в обліково-аналітичній системі суб'єкта господарювання аграрного сектору економіки. *Економічний аналіз*. 2020. Т. 30, № 1(2). С. 108-117. URL: <http://surl.li/aryeg>
70. Паршин Ю.І., Паршина О.А. Основи економічного аналізу: навч. посіб. Дніпро: «ФОП Дробязко С.І.», 2020. 180 с.
71. Пацела О.І. Аналіз господарської діяльності: навчальний посібник. Львів: ЛДУВС, 2014. 337 с.
72. Петрига О. М., Яворська Т.І., Прус Ю.О. Економіка аграрного підприємства: навч. посіб.; за ред. О.М. Петриги, Т.І. Яворської. Мелітополь: Вид-во Мелітопольська типографія «Люкс», 2016. 498 с.
73. Петрович І.М., Прокопишин-Рашкевич Л.М. Економіка та фінанси підприємства: підручник. Львів, 2014. 408 с.
74. Пивавар І.В. Удосконалення методології оцінки й аналізу рівня економічної безпеки підприємства. *Бізнес-Інформ*. 2019. №1. С. 184-191. URL: <http://surl.li/aruon>
75. Полінкевич О.М., Волинець І.Г. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків : навч. посіб. Луцьк : ВежаДрук, 2018. 336 с.
76. Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями: затв. Постановою Правління НБУ від 30 черв. 2016 р. №351. URL: <http://surl.li/aqwab>
77. Посилкіна О.В., Козирева О.В., Деренська Я.М. Аналіз діяльності підприємства: навч. посіб.. Харків: Вид-во НФаУ, 2019. 398 с.
78. Пріб К.А., Патица Н.І. Діагностика в системі управління: навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2016. 432 с.
79. Рябоволик Т.Ф., Андрощук І.О., Пітел Н.С. Показники аналізу та оцінки фінансової складової економічної безпеки підприємств. *Ефективна економіка*. 2022. №9. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2022_9_26
80. Савицька О. М, Салабай В.О. Ефективність діяльності та управління підприємством: особливості використання теорії, методології та результативності аналітичних досліджень. *Ефективна економіка*. 2019. № 6. URL: <http://surl.li/aruop>
81. Скрипник В.В., Белялов Т.Е., Коваленко М.В. Моделювання комплексного оцінювання системи управління фінансовою діяльністю агропідприємств. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2022. №12. С. 41-48.
82. Смачило В.В., Шуміло О.С., Халіна В.Ю. Аналіз стану персоналу в сфері будівництва. *Інфраструктура ринку*. 2020. Вип. 41. С. 150-156.
83. Суліма Н.М., Степасюк Л.М., Величко О.В. Економіка і фінанси підприємства: підручник. Київ: «ЦП «КОМПРИНТ»», 2015. 466 с.
84. Талах В. І., Талах Т.А. Сутність і значення порівняльного аналізу підприємницької діяльності підприємств. *Економічний форум*. 2020. №2. С. 98-105.
85. Талах Т. А., Бондарук Х.В., Хилько О.В. Напрями удосконалення методики аналізу ефективності використання активів підприємства. *Економічні науки. Серія : Регіональна економіка*. 2020. Вип. 17. С. 213-224. URL: <http://surl.li/aruoz>

86. Ткаченко А.М., Гончарук П.А. Інформаційне забезпечення аналізу господарської діяльності підприємства. *Науковий вісник [Буковинського державного фінансово-економічного університету]. Економічні науки*. 2014. Вип. 26. С. 383-389.
87. Тринька Л.Я., Липчанська О.В. Економічний аналіз : навч.-метод. посіб. Київ: Алерта, 2013. 567 с.
88. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С.В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава: Видавництво ПП «Астроя», 2020. 434 с.
89. Фінансовий аналіз: навчальний посібник / І.О. Школьник, І.М. Боярко, О.В. Дейнека та ін.; за заг. ред. Школьник І.О. Київ: «Центр учбової літератури», 2016. 368 с.
90. Цюцяк І.Л., Цюцяк А.Л. Факторний аналіз рентабельності власного капіталу: сутність та методика проведення. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки*. 2020. Вип. 1-2. С. 238-249. URL: <http://surl.li/aruox>
91. Чорна М.В., Кушнір Т.Б., Михайлова О.В. Економіка торгівлі: навч.-метод. посіб. Харків: ХДУХТ, 2015. 221 с.
92. Шкроміда В.В., Василюк М.М., Гнатюк Т.М. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: посібник. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г. М., 2016. 219 с.
93. A Guide to the Business Analysis Body of Knowledge. Version 2.0. By IIBA, International Institute of Business Analysis IIBA, International Institute of Business Analysis. Cengage AU: Business & Economics, 2009. 272 p. URL: <http://surl.li/aruzo>
94. Krishna G. Palepu, Paul M. Healy, Sue Wright, Michael Bradbury, Jeff Coulton (2020). *Business Analysis and Valuation: Using Financial Statements*. 3-rd edition. Cengage AU: Business & Economics. 384 p. URL: <http://surl.li/aruul>

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

БЛАНК ТИТУЛЬНОГО АРКУША

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ

Кафедра економіки, обліку і оподаткування

РОЗРАХУНКОВА РОБОТА

з дисципліни

«ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ»

Варіант ____

Здобувач вищої освіти:

_____
(П.І.Б. здобувача вищої освіти)

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

ОПП «Облік і оподаткування»

Група _____

Перевірю:

Кандидат економічних наук, доцент, _____

Клименко Т.В.

(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Чернігів – 202__

ДОДАТОК Б
ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ЗМІСТУ
РОЗРАХУНКОВОЇ РОБОТИ

ЗМІСТ

ВСТУП	3
1. Аналіз фінансово-господарської діяльності торговельного підприємства	4
2. Напрями підвищення ефективності діяльності торговельного підприємства та покращення його фінансового стану	15
ВИСНОВКИ	18
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	20

ЗМІСТ

ВСТУП	3
Методичні рекомендації щодо порядку виконання розрахункової роботи	4
Структура та зміст розрахункової роботи	5
Вимоги до оформлення розрахункової роботи	6
Критерії оцінювання розрахункової роботи	9
Рекомендації щодо вибору варіанту завдання	10
ЗАВДАННЯ РОЗРАХУНКОВОЇ РОБОТИ	11
Варіант 1. АНАЛІЗ діяльності торговельного підприємства	11
Варіант 2. Аналіз діяльності будівельного підприємства	16
Варіант 3. Аналіз діяльності автотранспортного підприємства	22
Варіант 4. Аналіз діяльності сільськогосподарського підприємства	27
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	32
ДОДАТКИ	37
Додаток А. <i>Бланк титульного аркуша</i>	37
Додаток В. <i>Зразок оформлення змісту розрахункової роботи</i>	39